

Registerdokumentation

Testdata fra Ordblindedetsten

Senest opdateret af CTH, KUV, 30-11-2020

Indhold

Indledning – hvad er disse data og hvorfor har vi dem?	2
Registrets formål og undersøgelsesenhed	3
Nøgletalsdefinitioner	3
Registrets historik	4
Vigtigste validerings- og forretningsregler forud for registrets dannelse	4
Variabelbeskrivelser	4
Frekvenstabeller	6

Indledning – hvad er disse data og hvorfor har vi dem?

Data stammer fra tests taget med Ordblindetesten af personer, som er blevet visiteret til test for ordblindhed med Ordblindetesten.

Data trækkes den første hverdag i august måned hvert år.

I 2017 blev det et lovkrav, at elever med tegn på læsevanskeligheder, som kan skyldes ordblindhed, tilbydes en ordblindetest, fx Ordblindetesten.

Partierne bag satspuljen 2016 for social- og indenrigsområdet indgik i efteråret 2015 aftale om, at styrke indsatsen for elever med ordblindhed ved at indføre et retskrav for forældre til børn i folkeskolen på at få gennemført en ordblindetest af deres barn. Retskravet på udredning af ordblindhed er trådt i kraft i august 2017. Lovforslaget om opfølgning på folkeskolereformen (Lovforslag nr. L 109): http://www.ft.dk/Rlpdf/samling/20161/lovforslag/L109/20161_L109_som_vedtaget.pdf

Det er i dag ikke obligatorisk at anvende én bestemt test i form af Ordblindetesten (den nationale ordblindetest). Der er blot lovkrav om, at der skal anvendes en ordblindetest. Det er op til den enkelte skoleleder at vurdere, på baggrund af hvilke testredskaber dette gøres.

Skolerne bestemmer selv, hvordan de udreder elever og studerende for ordblindhed og kan derfor anvende andre ordblindetest end Ordblindetesten. Anvendelsen af andre test er ikke indeholdt i dette register, og resultaterne kan derfor ikke konkludere på omfanget af ordblindetest generelt eller på antallet af ordblinde. Dog vurderes det, at langt de fleste skoler anvender Ordblindetesten til udredning af ordblindhed, ikke mindst fordi Ordblindetesten anbefales af Børne- og Undervisningsministeriet til ansøgning om specialpædagogisk støtte (SPS) på ungdoms- og videregående uddannelser.

Ordblindetesten er drevet af BUVM med forankring i STIL, hvor den tekniske drift er forankret hos Kontor for Prøver og Digital Arbejdsplads. Indsigt i testens database varetages af Kontor for Dataudvikling. Datakendskabet er forankret hos Kontor for Data på Ungdomsuddannelser og VEU.

Registret består af ét datasæt med alle testresultater på ministeriets statistikserver på DST og på STILs interne statistikserver.

Seneste offentliggørelse af testresultater fra skoleåret 2019/2020 findes her: <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/okt/201002-ordblinde-elever-opdages-tidligere-med-ordblindetesten>

I opgørelsen for skoleåret 2019/2020 er tallene for uddannelserne Forberedende grunduddannelse, Gymnasiale uddannelser, Erhvervsuddannelser, Almen voksenuddannelse og Forberedende voksenuddannelse for første gang offentliggjort. En fuld oversigt over hvilke uddannelsesniveauer, som Ordblindetesten kan anvendes på, kan ses i variabelbeskrivelsen.

Ansvarlig i STIL: Charlotte Thornvig Hansen, charlotte.thornvig.hansen@stil.dk

Registrets formål og undersøgelsesenhed

Datasættet er dannet til analysebrug af testresultaterne fra Ordblindetesten.

Registret kan anvendes til at lave opgørelser over antal testede og deres testresultater, med opdelingsmuligheder på uddannelsesniveau, skoletype, skoleår, køn og alder. Registret er velegnet til at blive koblet sammen med andre registre for yderlige analyseformål via CPR-nr. eller dst12-ident.

Opgørelser af data findes ikke på uddannelsesstatistik.dk, men en opgørelse af resultater baseret på Ordblindetesten kan finde her: <https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2020/okt/201002-ordblinde-elever-opdages-tidligere-med-ordblindetesten>

Nøgletalsdefinitioner

Ordblindetesten er selvscorende og indeholder et spørgeskema om læsefærdigheder samt tre test; én test der undersøger elevens færdigheder med at omsætte mellem bogstav og lyd, én test der undersøger deltagerens færdigheder med at omsætte mellem lyd og bogstav og én test der undersøger deltagerens basale ordforråd.

Ordblindetesten udregner en samlet ordblindetestscore for hver deltager.

Ordblindetestscoren bygger på et gennemsnit af elevens resultater i de to test af færdigheder med skriftens lydprincip. Scoren er også korrigeret for gættesandsynlighed (sådan at man ikke kan få en høj score ved en masse tilfældige gæt) og for enkelte langsomme svar (sådan at et par enkelte meget langsomme svar ikke trækker resultatet meget langt ned).

Testdeltagerens ordblindetestscore står ikke alene, men suppleres med en faglig helhedsvurdering af testvejlederen.

Ordblindetesten er designet til at opdele testdeltagerens ordblindetestscore i tre kategorier; "ordblind" (rød), "usikker fonologisk kodning" (gul) og "ikke ordblind" (grøn).

Ordblindetestscoren er **IKKE** designet til og kan **IKKE** bruges til at vurdere graden af ordblindhed.

Deltagerens samlede ordblindetestscore er udtrykt i variabelen "testresultat" i registret, som er skabt på baggrund af nedenstående cut scores:

Tabel 1. Øvre grænseværdier for ordblindhed og usikker fonologisk kodning på klassetrin.

Klassetrin	Ordblind	Usikker fonologisk kodning	Ikke ordblind
3.klasse	62	69	69<
4.klasse	66	73	73<
5.klasse	70	78	78<
6.klasse	73	81	81<
7.klasse	77	84	84<
8.klasse	79	86	86<
9.klasse og højere	81	88	88<

Registrets historik

Registret dækker over testresultater fra Ordblindetestens ibrugtagning i februar 2015 og frem.

En ordblindetest kan tages på alle tidspunkter af skoleåret inkl. i sommerferieperioden.

Der har ikke været et egentlig databrud i registrets levetid.

I skoleåret 2019/2020 var der et generel fald i anvendelsen af Ordblindetesten. Faldet af test ses især for mellemtrinet og udskoling, og en stagnering af antal test i 3. klasse og 10. klasse. Det kan være grundet hjemsendelsen af grundskoleeleverne i foråret 2020 pga. COVID-19.

Vigtigste validerings- og forretningsregler forud for registrets dannelse

Registret dækker alle personer, der har taget en test med Ordblindetesten. Registeret indeholder ikke testresultater fra andre ordblindetest.

Hvis en testdeltager har taget mere end én ordblindetest, er det testen med den højeste score, som fremgår af registret.

I enkelte tilfælde kan Ordblindetesten ikke automatisk genkende testdeltagerens uddannelsesniveau. I disse tilfælde vil uddannelsesniveaue fremgå som "ukendt uddannelsesniveau" og testresultatet kan ikke beregnes.

Datasættet er ikke beriget med institutionstilhørsforhold og uddannelse fra hverken BUVMs eget elevregister eller Danmarks Statistiks Elevregister. Såfremt præcision i institutionstilhørsforhold og uddannelse er afgørende, bør data beriges med disse oplysninger. Oplysninger om testdeltagerens institutionstilhørsforhold og uddannelse i BUVMs eget elevregister eller Danmarks Statistiks Elevregister i skoleåret for testens afholdelse skal altid have forrang.

I nedenstående ses eksempler på situationer, hvor det er hensigtsmæssigt at berige datasættet med oplysninger fra BUVMs eget elevregister eller Danmarks Statistiks Elevregister:

Testdeltagerens testresultat kobles på det instnr., som testdeltagerens Unilogin er koblet til. Der foretages ikke automatisk tjek af, om testdeltageren er registeret på det angivne institution i følge BUVMs eget elevregister eller Danmarks Statistiks Elevregister. Hvis en testdeltager starter på en anden skole, efter at testdeltageren er blevet testet for ordblindhed, kobles testdeltagerens testresultat ikke til denne skole.

Testdeltagerens uddannelsesniveau er ikke altid lig med, testdeltagerens igangværende uddannelse. Nogle VUCer, universiteter og specialskoler er leverandører af udredning med Ordblindetesten med henblik på tildelelse af SPS til studerende på videregående uddannelsesniveauer. Test foretaget på disse institutioner kan være koblet til testinstitutionens instnr.

Variabelbeskrivelser

Variabel	Variabelbeskrivelse	Værdier	Kategorier
Cprnr/ident	Cprnr. eller dst12-ident	Char	
Skoleaar	Skoleåret for test	Char	2014/2015 og frem
Dato	Dato for test	Char	
Inst_nr	Afdelings- eller hoved-inst.nr., som testen er koblet på	Char	
Bel_kommune	Institutionens Beliggenhedskommunenr.	Num	
Uddannelses-niveau	<p>Testdeltagerens Uddannelsesniveau</p> <p>Bemærk!</p> <p>Der foretages ikke automatisk tjek af, om testdeltageren er registreret på det angivne institution i følge BUVMs eget elevregister eller Danmarks Statistiks Elevregister.</p> <p>Hvis en testdeltager starter på en anden skole, efter at testdeltageren er blevet testet for ordblindhed, kobles testdeltagerens testresultat ikke til denne skole.</p>	Char	<p>Grundskole: 3.klasse</p> <p>Grundskole: 4.klasse</p> <p>Grundskole: 5.klasse</p> <p>Grundskole: 6.klasse</p> <p>Grundskole: 7.klasse</p> <p>Grundskole: 8.klasse</p> <p>Grundskole: 9.klasse</p> <p>Grundskole: 10.klasse</p> <p>Kombineret ungdomsuddannelse</p> <p>Produktionsskole</p> <p>Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse</p> <p>Forberedende grunduddannelse (FGU)</p> <p>Erhvervsuddannelse</p> <p>Gymnasial uddannelse</p> <p>Ungdoms- og voksenuddannelser(gl.)</p> <p>AMU(gl.)</p> <p>Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) (Ny)</p> <p>Almen voksenuddannelse (AVU)</p> <p>OBU</p> <p>Ordblindeundervisning for voksne (OBU)</p> <p>Forberedende voksenuddannelse (FVU)</p> <p>Kort videregående uddannelse</p> <p>Mellemlang videregående uddannelse</p> <p>Lang videregående uddannelse</p> <p>Ukendt uddannelsesniveau</p>
Testresultat	Elevens testresultat	Char	<p>Ordblind</p> <p>Usikker fonologisk kodning</p> <p>Ikke ordblind</p> <p>Ukendt uddannelsesniveau</p>
Score	Elevens testscore	Num	50-200

Frekvenstabeller

Testresultater, fordelt på skoleår

Skoleår	Testresultat				
	Ukendt uddannelsesniveau	Ikke ordblind	Ordblind	Fonologisk usikker	Total
2014/2015	288	722	5.605	1.465	8.080
2015/2016	356	2.908	18.012	4.853	26.129
2016/2017	107	3.258	16.426	4.995	24.786
2017/2018	26	3.995	17.613	6.085	27.719
2018/2019	59	4.354	19.503	6.674	30.590
2019/2020	48	3.541	16.730	5.500	25.819
Total	884	18.778	93.889	29.572	143.123

Note: Antallet af observationer i datasættet på Danmarks statistiks server kan afvige fra ovenstående grundet invalide cpr-numre.

Uddannelsesniveauer, fordelt på skoleår

Uddannelsesniveau	Skoleår						
	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	Total
Grundskole: 3.klasse	887	1.856	2.122	2.852	3.105	2.983	13.805
Grundskole: 4.klasse	960	2.309	2.688	3.182	3.305	2.859	15.303
Grundskole: 5.klasse	858	2.263	2.052	2.340	2.218	1.840	11.571
Grundskole: 6.klasse	952	2.432	2.209	2.168	2.174	1.523	11.458
Grundskole: 7.klasse	923	2.388	2.031	2.184	2.129	1.585	11.240
Grundskole: 8.klasse	920	2.690	2.047	2.114	2.092	1.464	11.327
Grundskole: 9.klasse	628	2.074	1.728	1.792	2.074	1.560	9.856
Grundskole: 10.klasse	241	942	795	1.044	1.317	1.154	5.493
Kombineret ungdomsuddannelse	0	1	38	223	137	34	433
Produktionsskole	1	1	10	95	174	253	534
Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse	0	0	7	53	100	99	259
Forberedende grunduddannelse (FGU)	0	0	3	1	6	593	603
Erhvervsuddannelse	4	27	696	3.104	3.233	2.875	9.939
Gymnasial uddannelse	3	13	548	4.339	4.049	3.582	12.534
Ungdoms- og voksenuddannelser (gl.)	1.414	8.772	7.369	0	0	0	17.555
AMU (gl.)	0	0	0	24	104	26	154
Arbejdsmarkedsuddannelser (AMU) (Ny)	0	0	0	0	0	41	41
Almen voksenuddannelse (AVU)	0	0	0	0	1	56	57
OBU	1	3	5	735	2.631	795	4.170
Ordblindeundervisning for voksne (OBU)	0	1	1	1	4	982	989
Forberedende voksenuddannelse (FVU)	0	0	0	1	1	19	21
Kort videregående uddannelse	0	0	24	159	271	187	641
Mellemlang videregående uddannelse	0	0	225	953	1054	908	3.140
Lang videregående uddannelse	0	1	81	329	352	353	1.116
Ukendt uddannelsesniveau	288	356	107	26	59	48	884
Total	8.080	26.129	24.786	27.719	30.590	25.819	143.123

Note: Antallet af observationer i datasættet på Danmarks statistiks server kan afvige fra ovenstående grundet invalide cpr-numre.